

Monumentnummer*: 510759

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 16 maart 1999
Kadaster deel/nr 82772/20

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*		
Deventer	Deventer	Overijssel		
Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Deventer	E			11829

Omschrijving**

Inleiding

De SYNAGOGE is in 1892 ontworpen door stadsarchitect J.A. Mulock Houwer.

Aan de architectuur van het "westwerk" (voorgevel en eerste travee van de zijgevels) is bijzondere aandacht besteed.

Stilistisch vertoont de architectuur van dit deel kenmerken van de Neo-Renaissance, i.c. baksteen met speklagen, opvallend is echter de detaillering in Moorse /Oosterse stijl, waarbij gebruik is gemaakt van hoefijzerbogen en minaretachtige bekroningen, met daarop oorspronkelijk maansikkels.

Het interieur is gewijzigd. De attributen van de joodse eredienst (schip, arke, torahrollen etc.) zijn op 25 juli 1941 door NSB-ers kort en klein geslagen. Ten behoeve van de gereformeerde eredienst zijn preekgestoelte en orgel gebouwd. De vrouwengalerij bevindt zich in de oorspronkelijke staat.

Omschrijving

Zaalkerk opgetrokken in baksteen vanaf een rechthoekige plattegrond onder een met bouletpannen gedekt, afgeknot zadeldak.

De hoofdgevel (W) wordt voornamelijk in beslag genomen door het middenrisaliet. Op de hoeken van voor-, noorderzijgevel en risaliet minaretvormige torentjes -aan de risaliet hoger opgaand-, die hun aanzet hebben op de galerijverdieping. Het risaliet eindigt met een halfronde geveltop met daarop een tuitstuk met twee tafels met de tien geboden in het Hebreeuws. De entree bevindt zich in een

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

portiek op de begane grond, ontsloten door een nagenoeg vrijstaand portaal met uitkragende kroonlijst. Op de galerijverdieping een drielicht venster, onder in natuursteen uitgevoerde hoefijzerbogen en met dito deelzuilen. In de geveltop een roosvenster. Aan weerszijden van het risaliet en in de noorderzijgevel op de galerijverdieping een roosvenster onder een natuurstenen segmentboog. Deze geveldelen zijn afgesloten met kantelen.

In de sobere overige traveeën van de zijgevels glas-in-lood ramen op de galerijverdieping.

Interieur: Langs drie zijden een galerij op vierkante pijlers, verbonden door segmentbogen. Vanaf de galerij gaan de pijlers over in zuilen die het bewerkte, deels getorst houten spantwerk dragen van de open dakstoel. In de vlakke zoldering geometrische motieven en twee daklichten met geometrische roedenverdeling. Het originele bankenplan is na verwoesting in de Tweede Wereldoorlog niet meer aanwezig, de ruimte kreeg in 1953 een nieuwe indeling t.b.v. de christelijke functie. De architectonische detaillering, zoals bewerkte sleutelstukken boven enkele deurportalen, is bewaard gebleven. Aan de absiszijde is een gecombineerd orgel en preekgestoelte aangebracht ten behoeve van de gereformeerde eredienst.

Midden boven het schip hangt de oorspronkelijke luchter.

Voor de kerk een gietijzeren erfscheiding op een bakstenen muur.

Waardering

Synagoge van cultuur- en architectuurhistorisch belang

- als herinnering aan het Joodse leven in Deventer
- vanwege de kwaliteit van het ontwerp met name de detaillering van de gevel en het interieur
- de gaafheid van het exterieur en interieur-onderdelen

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kerk en kerkonderdeel

Functie

Synagoge

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument